

*Табарчук І.В.,
викладач секції інформатизації та дистанційної освіти КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»*

ОГЛЯД ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

У статті здійснено огляд сучасних онлайн сервісів для створення дидактичних матеріалів: онлайн та паперових кросвордів, хмарок понять, дидактичних ігор та вікторин, а також мультисервіси для створення інтерактивних вправ.

Ключові слова: онлайн-сервіс, дидактичний матеріал, кросворди, дидактичні ігри, вікторини, діаграми, хмарки понять, інтерактивні вправи.

В статье рассмотрено несколько современных онлайн сервисов для создания дидактических материалов для учителя: от создания кроссвордов и игр, до мультисервисов создания интерактивных упражнений.

Ключевые слова: онлайн-сервис, дидактический материал, кроссворды, дидактические игры, викторины, диаграммы, облака понятий, интерактивные упражнения.

Відомо, що унаочнення навчального матеріалу позитивно впливає на ефективність його засвоєння. Тому переважна більшість учителів сучасної української школи постійно знаходяться у пошуку нових форм та засобів унаочнення знань: це й демонстрація навчальних презентацій з окремих тем, й використання зошитів з друкованою основною, й створення та використання мультимедійної інформації (відео та музичні фрагменти до уроків), й, звичайно, підготовка роздаткового дидактичного матеріалу до уроків.

А якщо врахувати, що одним з пріоритетів розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують подальше удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві, то розуміємо, що сьогодні вчитель має не тільки вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ), а й якомога ширше застосовувати засоби ІКТ для навчання учнів.

Тому особливу актуальність у роботі будь-якого вчителя набуває можливість швидко та ефективно створити дидактичний матеріал для учнів за певною темою. Й у цьому йому можуть бути корисними сучасні онлайн сервіси для створення дидактичних матеріалів.

Пропонуємо огляд найбільш, на наш погляд, простих та ефективних сервісів для створення дидактичних матеріалів.

- У житті кожного вчителя є момент, коли у вересні він знайомиться з новим класом, новими дітьми. Для коректної роботи з великою кількістю нових учнів було б дуже чудово, якщо кожен з них мав би бейджик з власним прізвищем та ім'ям – так його запам'ятають й однокласники, й учителі. А для створення бейджиків можна скористатися спеціальним онлайн-сервісом <http://badge-online.ru/>, за допомогою якого кожен учень може зробити собі бейджик самостійно. Цей сервіс має тільки один недолік – його інтерфейс не україномовний.

- Інколи у вчителя виникає необхідність створити свою *дидактичну гру* або *навчальну діаграму*. Ці можливості надає *онлайн-сервіс для створення інтерактивних Flash-ресурсів* ClassTools.NET <http://www.classtools.net/>, який також дозволяє викладачам і школярам створювати інтерактивні Flash-діаграми для ефективного проведення презентацій, захисту проектів, подання діаграм, аналітичних доповідей, планування заходів і т.д. Для початку роботи навіть реєструватися не потрібно. Також сервіс не україномовний, але підтримує кирилицю.

- Ще один цікавий онлайн-сервіс - BrainFlips <http://www.brainflips.com/> – онлайн *сервіс для створення карток*. За допомогою даного сервісу можна виготовити картки по предмету викладання і відразу почати працювати з ними. Картки-завдання об'єднуються в колоди. У картку можна додати відео, аудіо або фото для того, щоб включити всі канали сприйняття інформації. Сервіс на англійській мові, але підтримує кирилицю. Назви груп, карток, колод карток і описів лише англійською мовою. Для початку роботи необхідно зареєструватися.

- Особливе місце серед дидактичних онлайн-сервісів займають *сервіси для створення кросвордів*.

- Наприклад, чудовий сервіс розміщено за посиланням <http://cross.highcat.org>. Після декількох нескладних налаштувань можна отримати й власний онлайн кросворд, який можна розмістити на власному блозі чи сайті, так й текстовий документ з кросвордом, який згенерує система.

- Ще гарні сервіси – <http://crosswordus.com/guta> фабрика кросвордів <http://puzzlecup.com/crossword-ru/>, які дозволяють створювати кросворди українською мовою.

- Розуміючи, що сьогодні майже немає учнів, які б залюбки не грали у прості кросворди під назвою «Пошук слова», рекомендуємо вчителям створити власні такі кросворди за допомогою англomовного сервісу <http://www.armoredpenguin.com/wordsearch/>. Просто необхідно ввести потрібні терміни, й система згенерує кросворд. Приклад такого кросворду можна подивитись за посиланням <http://tabarchuk.blogspot.com/2016/02/5.html>.

- Також неможливо не згадати *онлайн конструктори ігор та вікторин*. Наприклад, дуже розповсюджений сервіс Kahoot <https://getkahoot.com/>. Учні можуть відповідати на створені вчителем тести з планшетників, ноутбуків, смартфонів, тобто з будь-якого пристрою, що має доступ до Інтернету.

Створені в Kahoot завдання дозволяють включити в них фотографії і навіть відеофрагменти. Темп виконання вікторин, тестів регулюється шляхом введення часової межі для кожного питання. При бажанні вчитель може ввести бали за відповіді на поставлені питання: за правильні відповіді і за швидкість. Табло відображається на моніторі вчительського комп'ютера. Для участі в тестуванні учні просто повинні відкрити сервіс і ввести PIN-код, який представляє вчитель зі свого комп'ютера. Учневі зручно на своєму пристрої вибирати правильну відповідь. Варіанти представлені геометричними фігурами.

Тими ж приблизно можливостями оснащений сервіс <http://quizlet.com/>.

- Інколи виникає потреба *створити хмарку понять для учнів*.

○ Сервіс Word It Out <http://worditout.com/> – один з найпростіших сервісів, який дозволяє робити хмарки слів без реєстрації з тексту, що вводиться або посилання.

○ Сервіс Tagul <https://tagul.com/> – також дозволяє створити хмарку слів безпосередньо у вікні вашого браузера, але вимагає швидкої реєстрації за допомогою одного з ваших акаунтів в соціальних мережах.

○ Ще з тими ж можливостями сервіси Wordle <http://www.wordle.net/> та WordClouds <http://www.wordclouds.com/>

• Окрім того існують великі багатофункціональні сервіси, які надають вчителю багато можливостей в одному Інтернет-секторі. Серед таких, наприклад, <http://onlinetestpad.com/ua-ua/Default.aspx> та мультисервіс <http://learningapps.org>.

○ LearningApps.org – онлайнний сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи. На сайті доступна велика база завдань, розроблених учителями з різних країн для усіх предметів шкільної програми. Кожен із ресурсів можна використати на своєму уроці, змінити під власні потреби, розробити схожий чи зовсім інший навчальний модуль. Його найчастіше Використовують для виконання вправ на усвідомлення (розуміння), запам'ятовування; комп'ютерної підтримки етапів актуалізації знань та вмінь учнів, систематизації та закріплення матеріалу; розміщення навчального матеріалу; спільного виконання вправ; самостійного створення електронних ресурсів, тощо.

Але яким би сервісом не користувався вчитель, необхідно пам'ятати, що його задача – підготувати якісний дидактичний матеріал, використовуючи який учні здійснюють конструктивну роботу, необхідну для виконання поставленої перед ними вчителем навчальної або ігрової задачі.